

Лъкарътъ изгуби надежда, че ще оздравѣ Венко. Той повика баща му и кротко му рече:

— Постарайте се да усладите последнитѣ часове на вашето мило и умно дете! Ние направихме всичко, каквото можахме... Дано Богъ му помогне!

Желъзарътъ въ чернитѣ си работнишки дрехи гледаше бѣлата престилка на лъкаря, мачкаше каскета си и не можеше нищо да продума отъ мъжа...

И ето пакъ лежи Венко въ бедната стаичка на сжици одъръ, гдето бѣ починала преди година майка му.

Наоколо е съвсемъ тихо. Не се чуватъ вече равномернитѣ удари на чука отъ работилницата. Желъзарътъ е до леглото на своето дете и вмѣсто чукъ въ ржка държи книжката, отъ която тихичко чете. Момченцето слуша, слуша и се унася. Образътъ на малката Евелина се слива съ образа на майка му, която протѣга все по-близко ржце къмъ него. Детскитѣ уста се полуотварятъ, и нѣженъ гласецъ като гласеца на комарче звънва въ стаичката:

— Мамичко, вземи и книжката ми!

Нищо повече не каза Венко въ последния си часъ.

Калина-Малина

ПЪРВАТА МИ КНИГА

Отидохъ да диря учителя си Миланъ Радивоевъ, да му кажа, че нѣма да бжда въ училище една седмица, защото ме викатъ да плѣва по нивята.

Той ме прие въ библиотеката си и като ме изслуша, погали ме по главата, че съмъ много трудолюбивъ, и ме попита, коя книга искамъ да прочета.

Азъ се вгледахъ въ нареденитѣ книги и окоото ми спрѣ на светата Библия. До тогазъ бѣхъ чель само уроцитѣ си.

Той ми я даде, като ми каза да я пазя добре и като я прочета да му я върна веднага.

Като се върнахъ въ кжци и прочетохъ първитѣ редове отъ книгата, тѣй ме увлѣче прочетеното, че не ми се отиваше да плѣва, но бѣхъ далъ дума и учителътъ знаеше — та нѣмаше какво да права.

Ала когато свършихъ полската си работа — прочетохъ светата Библия отъ кора до кора.

Какво съмъ разбралъ не мога каза. Спомнямъ си често онова, което остана у мене отъ прочетеното за многострадалния Йовъ, отъ псалмитѣ на Соломона, книгата на Еклезиаста и книгата на пророкъ Еремия. И днесъ житието на Йова ми е ржководно начало. И често съмъ си мислилъ, ако ние хората се малко поучимъ отъ живота на Йова — нѣма да има тия воини на земята и тия неправди.

А какви велики мисли има въ книгата на Еклезиаста, на пророкъ Еремия и въ псалмитѣ на Соломона?

Да ги прочетешъ и поне една часть да усвоишъ — то е да пробудишъ човѣщината въ душата си, да се увѣришъ, че ако можешъ да не вършишъ другиму това, което не желашъ на тебе да правятъ — свѣтътъ ще стане рай... И колко, колко още човѣшка поука!

Дѣдо Миланъ Радивоевъ знаеше какви книги да дава на младитѣ за поука. И азъ нѣма да забравя обаянието отъ прочитанието на светата Библия.

Ив. Кириловъ

КНИГАТА СЪ КАРТИНКИТѢ

Прозорцитѣ на стаята сж широко разтворени. Пролѣтното слънце усмихнато наднича, заслушано сякашъ и то въ приказката, която бащата разказва на своя малкъ синъ:

— ... Тогава момчето се стегнало за пжтъ — далеченъ пжтъ презъ поля и гори, презъ рѣки и морета. Тръгнало да търси златната кжщичка, кждето живѣла слънчова майка.

— Ами кой му показвалъ пжтя?

— Слънцето. Ей го, вижъ и тука, на картинката, какъ се е усмихнало.

— И момчето, татко, и кученцето до него!

Малкиятъ синъ се намѣстя по-удобно на бащиното колѣно, повдига замислено очи...

— А какво станало после?

Бащата отваря друга страница.

— Нали момчето спасило малкото сърне, като го извадило изъ храститѣ? Бащата на сърненцето, единъ

силенъ рогачъ, бързо дотичалъ и казалъ: „Качи се на гърба ми и здраво се хвани за моитѣ рога. Азъ ще те заведа въ кжщичката на слънчовата майка.“

— Ей го рогача, татко, ей го и момчето на гърба му.

Малкиятъ синъ отпуша русокоса глава на бащина ржка, замисля се. Слънцето преплита лжчи въ златнитѣ му коси. Клепкитѣ неусѣтно се отпушатъ. Слънчо идва отъ зелената горица, размахва люляково клонче и понася малкия далеко, високо, може би къмъ златната кжщичка на слънчова майка... А бащата лекичко отпуша ржка върху русата главица и тихо си шепне:

— Спи ми, сине. Татко ще бди надъ тебе, нищо да не смути сладкия ти сънь. После ние двама листъ по листъ ще разгрѣщаме книгата съ картинкитѣ и толкова хубави нѣща ще научимъ! А когато порастнешъ, ти самъ ще разгрѣщашъ и прелистияшъ много, много книги, които ще ти покажатъ пжтя къмъ златната кжщичка на радостъта, истината и доброто.

Спи, спи...

Денчо Марчевски